

LBRIS

We know
books

UNIVERSUL JURIDIC

CODUL ADMINISTRATIV COMENTAT

EXPLICAȚII | JURISPRUDENȚĂ | DOCTRINĂ

VERGINIA VEDINAȘ (COORDONATOR)

ART. 1-364¹

VOLUMUL I

Abrevieri	7
Prefață	
Locul și rolul Codului administrativ în viața cetății numite România	9
PARTEA I. DISPOZIȚII GENERALE	15
Titlul I. Dispoziții generale	15
Art. 1. Obiectul de reglementare	15
Art. 2. Autoritățile administrației publice centrale.....	18
Art. 3. Autoritățile administrației publice locale	20
Art. 4. Domeniul de aplicare	21
Titlul II. Definiții generale aplicabile administrației publice	23
Art. 5. Definiții generale	23
Titlul III. Principiile generale aplicabile administrației publice	47
Art. 6. Principiul legalității	47
Art. 7. Principiul egalității	51
Art. 8. Principiul transparenței	56
Art. 9. Principiul proporționalității.....	57
Art. 10. Principiul satisfacerii interesului public.....	61
Art. 11. Principiul imparțialității	63
Art. 12. Principiul continuității	65
Art. 13. Principiul adaptabilității	67
PARTEA A II-A. ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ CENTRALĂ	69
Titlul I. Guvernul	69
Capitolul I. Rolul și funcțiile Guvernului	69
Art. 14. Rolul Guvernului	69
Art. 15. Funcțiile Guvernului.....	71
Capitolul II. Organizarea Guvernului	74
Secțiunea 1. Dispoziții generale	74
Art. 16. Încetarea Guvernului.....	74
Art. 17. Condiții generale pentru ocuparea funcției de membru al Guvernului.....	76
Art. 18. Componența Guvernului.....	77
Secțiunea a 2-a. Aparatul de lucru al Guvernului	78
Art. 19. Structura aparatului de lucru al Guvernului.....	78
Art. 20. Secretariatul General al Guvernului.....	79
Art. 21. Aparatul propriu de lucru al viceprim-ministrului	82
Art. 22. Cancelaria Prim-Ministrului.....	83
Art. 23. Departamentul	84
Art. 24. Structuri cu caracter consultativ înființate de Guvern	85
Capitolul III. Funcționarea Guvernului	86
Secțiunea 1. Principalele atribuții ale Guvernului	86
Art. 25. Principalele atribuții ale Guvernului	86

Art. 26. Exercițarea controlului de către Guvern	94
Art. 27. Raporturile Guvernului cu autoritățile administrative autonome	95
<i>Secțiunea a 2-a. Rolul și atribuțiile prim-ministrului</i>	96
Art. 28. Rolul prim-ministrului	96
Art. 29. Actele prim-ministrului	97
Art. 30. Contrasemnarea actelor prim-ministrului	98
Art. 31. Atribuția de numire și eliberare din funcție a anumitor categorii de personal din administrația publică	99
Art. 32. Prezentarea de rapoarte și declarații Parlamentului	100
Art. 33. Contrasemnarea decretelor emise de Președinte	101
Art. 34. Constituirea de consilii, comisii și comitete interministeriale	101
<i>Secțiunea a 3-a. Ședințele Guvernului</i>	102
Art. 35. Convocarea și conducerea ședințelor Guvernului	102
Art. 36. Desfășurarea ședințelor Guvernului	103
<i>Secțiunea a 4-a. Actele Guvernului</i>	104
Art. 37. Tipurile de acte adoptate de Guvern	104
Art. 38. Regimul juridic al actelor Guvernului	106
Capitolul IV. Exercițarea mandatului de membru al Guvernului	109
Art. 39. Regimul incompatibilităților și al conflictului de interese aplicabile funcției de membru al Guvernului	109
Art. 40. Sancționarea stării de incompatibilitate și a conflictului de interese în care se află membrul Guvernului	113
Art. 41. Obligația renunțării la situația de incompatibilitate	116
Art. 42. Cazuri de încetare a funcției de membru al Guvernului	119
Art. 43. Vacanța funcției de membru al Guvernului	123
Art. 44. Revocarea din funcția de membru al Guvernului	126
Art. 45. Demisia din funcția de membru al Guvernului	130
Art. 46. Interimatul funcției de membru al Guvernului	133
Art. 47. Numirea în funcție în caz de remaniere guvernamentală sau de vacanță a postului	136
Capitolul V. Răspunderea Guvernului	141
Art. 48. Respectarea principiului legalității	141
Art. 49. Răspunderea politică	144
Art. 50. Alte tipuri de răspundere a Guvernului	147
Titlul II. Administrația publică centrală de specialitate	153
Capitolul I. Dispoziții generale	153
Art. 51. Structura administrației publice centrale de specialitate	153
Art. 52. Rolul și atribuțiile ministerelor	156
Art. 53. Funcțiile ministerelor	157
Art. 54. Personalitatea juridică a ministerelor	160
Capitolul II. Conducerea ministerelor	162
Art. 55. Rolul miniștrilor	162
Art. 56. Atribuțiile generale ale miniștrilor	163
Art. 57. Actele miniștrilor	168
Art. 58. Cabinetul ministrului	171
Art. 59. Secretarii de stat și subsecretarii de stat	171

Cuprins

Art. 60. Regimul incompatibilităților și al conflictului de interese aplicabil funcției de secretar de stat și subsecretar de stat	172
Art. 61. Secretarul general al ministerului și secretarii generali adjuncți	175
Capitolul III. Organizarea și funcționarea ministerelor	178
Art. 62. Înființarea și desființarea ministerelor	178
Art. 63. Organizarea ministerelor	182
Art. 64. Organizarea activității ministerelor în străinătate	183
Art. 65. Colegiul ministerului	186
Art. 66. Personalul ministerului.....	187
Capitolul IV. Alte organe de specialitate ale administrației publice centrale	189
Art. 67. Organe de specialitate în subordinea Guvernului	189
Art. 68. Organe centrale de specialitate în subordinea ministerelor	193
TITLUL III. Autoritățile administrative autonome	196
Art. 69. Definiția autorităților administrative autonome	196
Art. 70. Înființarea și desființarea autorităților administrative autonome	200
Art. 71. Conducerea autorităților administrative autonome	204
Art. 72. Statutul personalului autorităților administrative autonome.....	209
Art. 73. Conflictul de interese și incompatibilitățile	212
Art. 74. Actele administrative ale autorităților administrative autonome	216
PARTEA A III-A. ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ LOCALĂ	222
TITLUL I. Dispoziții generale	222
Art. 75. Principii specifice aplicabile administrației publice locale.....	222
TITLUL II. Descentralizarea	246
Capitolul I. Dispoziții generale	246
Art. 76. Principiile procesului de descentralizare	246
Art. 77. Regulile procesului de descentralizare	265
Art. 78. Etapele transferului de competențe	271
Art. 79. Transferul resurselor financiare	277
Art. 80. Standardele de calitate și standardele de cost	280
Capitolul II. Cadrul instituțional al procesului de descentralizare.....	285
Art. 81. Rolul și atribuțiile ministerului coordonator al procesului de descentralizare.....	285
Art. 82. Comitetul tehnic interministerial pentru descentralizare și Comitetul pentru finanțe publice locale	292
Art. 83. Monitorizarea stadiului procesului de descentralizare	296
TITLUL III. Regimul general al autonomiei locale	299
Art. 84. Dispoziții generale aplicabile autonomiei locale.....	299
Art. 85. Raporturile dintre autoritățile administrației publice locale	310
Art. 86. Structurile asociative ale autorităților administrației publice locale	312
Art. 87. Resursele financiare ale autorităților administrației publice locale	315
Art. 88. Bugetul local al unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale	318
Art. 89. Formele de asociere a unităților administrativ-teritoriale.....	320
Art. 90. Finanțarea asociațiilor de dezvoltare intercomunitară	327
Art. 91. Organizarea și funcționarea asociațiilor de dezvoltare intercomunitară	331

Art. 92. Participarea cu capital sau cu bunuri.....	336
Art. 93. Controlul administrativ și financiar	338
Art. 94. Folosirea limbii minorităților naționale.....	346
TITLUL IV. Unitățile administrativ-teritoriale în România	349
Art. 95. Tipurile de unități administrativ-teritoriale	349
Art. 96. Personalitatea juridică a unităților administrativ-teritoriale	355
Art. 97. Capitala României	357
Art. 98. Comuna.....	359
Art. 99. Orașul.....	360
Art. 100. Municipiul	362
Art. 101. Județul.....	364
Art. 102. Limitele teritoriale ale unităților administrativ-teritoriale	365
Art. 103. Lista unităților administrativ-teritoriale	368
Art. 104. Statutul unității administrativ-teritoriale	369
Titlul V. Autoritățile administrației publice locale	373
Capitolul I. Dispoziții generale	373
Art. 105. Autorități ale administrației publice locale.....	373
Art. 106. Autoritățile administrației publice locale din comune, orașe și municipii.....	375
Art. 107. Autoritățile administrației publice din județe.....	379
Art. 108. Administrarea domeniului public și privat al unităților administrativ-teritoriale	381
Art. 109. Reprezentarea în justiție a unităților administrativ-teritoriale	383
Capitolul II. Competențele autorităților administrației publice locale	387
Art. 110. Tipurile de competențe	387
Capitolul III. Consiliul local	390
<i>Secțiunea 1. Constituirea consiliului local</i>	390
Art. 111. Structura consiliului local	390
Art. 112. Numărul de consilieri locali.....	393
Art. 113. Constituirea consiliului local	395
Art. 114. Validarea mandatelor de consilier local	397
Art. 115. Renunțarea la mandat înainte de validare	403
Art. 116. Ședințele privind ceremonia de constituire a consiliului local	404
Art. 117. Jurământul.....	407
Art. 118. Declararea consiliului local ca legal constituit.....	409
Art. 119. Validarea mandatelor supleanților în cadrul procedurii de constituire a consiliului local.....	411
Art. 120. Organizarea alegerilor parțiale	414
Art. 121. Confirmarea calității de membru al partidului politic sau organizației cetățenilor aparținând minorităților naționale a candidaților declarați aleși și a supleanților	416
Art. 122. Validarea mandatelor supleanților pe durata mandatului consiliului local	420
<i>Secțiunea a 2-a. Organizarea consiliului local</i>	423
Art. 123. Președintele de ședință	423
Art. 124. Organizarea comisiilor de specialitate ale consiliului local	426
Art. 125. Atribuțiile comisiilor de specialitate	429

Art. 126. Președintele și secretarul comisiei de specialitate.....	431
Art. 127. Comisiile speciale și comisiile mixte.....	433
<i>Secțiunea a 3-a. Mandatul, rolul și atribuțiile consiliului local.....</i>	<i>435</i>
Art. 128. Mandatul consiliului local.....	435
Art. 129. Atribuțiile consiliului local.....	438
Art. 130. Instituțiile publice de interes local.....	443
Art. 131. Mandatarea consilierilor locali pentru reprezentarea intereselor unității administrativ-teritoriale.....	444
Art. 132. Reprezentarea în asociațiile de dezvoltare intercomunitară și la nivelul operatorilor regionali.....	446
<i>Secțiunea a 4-a. Funcționarea consiliului local.....</i>	<i>447</i>
Art. 133. Tipurile de ședințe ale consiliului local.....	447
Art. 134. Convocarea ședințelor consiliului local.....	450
Art. 135. Ordinea de zi.....	454
Art. 136. Proiectele de hotărâri ale consiliului local.....	456
Art. 137. Cvorumul ședințelor consiliului local.....	460
Art. 138. Desfășurarea ședințelor consiliului local.....	463
Art. 139. Adoptarea hotărârilor consiliului local.....	469
Art. 140. Semnarea și contrasemnarea hotărârilor consiliului local.....	473
Art. 141. Funcționarea comisiilor de specialitate.....	475
Art. 142. Delegatul sătesc.....	478
<i>Secțiunea a 5-a. Dizolvarea consiliului local.....</i>	<i>480</i>
Art. 143. Situațiile de dizolvare a consiliului local.....	480
Art. 144. Referendumul local.....	484
Art. 145. Organizarea referendumului local.....	485
Art. 146. Organizarea alegerilor după dizolvarea consiliului local sau după validarea rezultatului referendumului.....	486
Art. 147. Rezolvarea treburilor publice curente în cazul dizolvării consiliului local.....	487
Capitolul IV. Primarul.....	490
<i>Secțiunea 1. Dispoziții generale.....</i>	<i>490</i>
Art. 148. Primarul și viceprimarul.....	490
Art. 149. Validarea alegerii primarului.....	495
Art. 150. Depunerea jurământului și intrarea în exercițiul de drept al mandatului.....	500
Art. 151. Mandatul primarului.....	503
Art. 152. Rolul, numirea și eliberarea din funcție a viceprimarului.....	508
Art. 153. Indemnizația primarului și a viceprimarului.....	513
<i>Secțiunea a 2-a. Rolul și atribuțiile primarului.....</i>	<i>517</i>
Art. 154. Rolul primarului.....	517
Art. 155. Atribuțiile primarului.....	521
Art. 156. Atribuțiile primarului în calitate de reprezentant al statului.....	528
Art. 157. Delegarea atribuțiilor.....	530
Art. 158. Cabinetul primarului și viceprimarului.....	533
<i>Secțiunea a 3-a. Suspendarea și încetarea mandatului primarului.....</i>	<i>535</i>
Art. 159. Suspendarea mandatului primarului și al viceprimarului.....	535
Art. 160. Încetarea de drept a mandatului primarului.....	539
Art. 161. Demisia.....	547

Art. 162. Încetarea mandatului în urma referendumului	549
Art. 163. Exercițarea temporară a atribuțiilor primarului	553
Capitolul V. Administrația publică a municipiului București	556
Art. 164. Autoritățile administrației publice locale din municipiul București	556
Art. 165. Organizarea și funcționarea consiliilor locale ale sectoarelor și Consiliului General al Municipiului București.....	559
Art. 166. Atribuțiile Consiliului General al Municipiului București și atribuțiile consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București.....	562
Art. 167. Primarii și viceprimarii municipiului București și ai sectoarelor acestuia.....	565
Art. 168. Secretarul general al municipiului București și secretarii generali ai sectoarelor	567
Art. 169. Relația dintre autoritățile administrației publice din municipiul București	570
Capitolul VI. Consiliul județean.....	573
<i>Secțiunea 1. Constituirea consiliului județean.....</i>	573
Art. 170. Rolul și componența consiliului județean	573
Art. 171. Numărul consilierilor județeni	576
Art. 172. Constituirea consiliului județean	578
Art. 173. Atribuțiile consiliului județean	580
Art. 174. Instituțiile publice de interes județean.....	584
Art. 175. Reprezentarea județului în asociațiile de dezvoltare intercomunitară și la nivelul operatorilor regionali	585
Art. 176. Desemnarea consilierilor județeni de reprezentare a intereselor unității administrativ-teritoriale.....	586
<i>Secțiunea a 2-a. Funcționarea consiliului județean.....</i>	587
Art. 177. Mandatul consiliului județean	587
Art. 178. Tipurile de ședințe ale consiliului județean	590
Art. 179. Convocarea ședințelor consiliului județean	592
Art. 180. Cvorumul ședințelor consiliului județean	593
Art. 181. Conducerea ședințelor consiliului județean	594
Art. 182. Adoptarea hotărârilor consiliului județean.....	596
<i>Secțiunea a 3-a. Dizolvarea consiliului județean.....</i>	597
Art. 183. Situațiile de dizolvare a consiliului județean	597
Art. 184. Referendumul local la nivel județean.....	599
Art. 185. Organizarea alegerilor după dizolvarea consiliului județean sau după validarea rezultatului referendumului	601
Art. 186. Rezolvarea treburilor publice curente în cazul dizolvării consiliului județean.....	602
Capitolul VII. Președintele și vicepreședinții consiliului județean	605
<i>Secțiunea 1. Dispoziții generale.....</i>	605
Art. 187. Validarea alegerii președintelui consiliului județean, depunerea jurământului, intrarea în exercițiul de drept al mandatului de președinte al consiliului județean și durata mandatului președintelui și al vicepreședinților consiliului județean.....	605
Art. 188. Alegerea și eliberarea din funcție a vicepreședinților consiliului județean	610
Art. 189. Indemnizația președintelui și a vicepreședinților consiliului județean.....	614

Secțiunea a 2-a. Rolul și atribuțiile președintelui consiliului județean.....	616
Art. 190. Rolul președintelui consiliului județean.....	616
Art. 191. Atribuțiile președintelui consiliului județean	618
Art. 192. Exercițarea temporară a atribuțiilor președintelui consiliului județean	621
Secțiunea a 3-a. Alte dispoziții aplicabile președintelui și vicepreședintelui consiliului județean.....	624
Art. 193. Suspendarea și încetarea mandatului președintelui consiliului județean și suspendarea mandatului vicepreședintelui consiliului județean.....	624
Art. 194. Cabinetul președintelui și vicepreședintelui consiliului județean.....	625
Capitolul VIII. Actele autorităților administrației publice locale.....	626
Art. 195. Limba oficială și folosirea limbii minorităților naționale	626
Art. 196. Tipurile de acte administrative	632
Art. 197. Comunicarea și aducerea la cunoștință a actelor administrative.....	637
Art. 198. Actele administrative cu caracter normativ	640
Art. 199. Actele administrative cu caracter individual	644
Art. 200. Verificarea legalității actelor administrative.....	647
Titlul VI. Mandatul de ales local	651
Capitolul I. Dispoziții generale	651
Art. 201. Mandatul aleșilor locali	651
Art. 202. Condiții speciale de exercitare a mandatului aleșilor locali	654
Capitolul II. Suspendarea și încetarea mandatului de ales local	657
Art. 203. Suspendarea mandatului de consilier local și de consilier județean	657
Art. 204. Încetarea mandatului de consilier local și de consilier județean	660
Art. 205. Încetarea mandatului de vicepreședinte al consiliului județean, precum și de viceprimar ca urmare a încetării mandatului de consilier	675
Capitolul III. Drepturile și obligațiile aleșilor locali.....	678
Secțiunea 1. Drepturile aleșilor locali	678
Art. 206. Legitimăția și semnul distinctiv ale aleșilor locali	678
Art. 207. Protecția aleșilor locali.....	683
Art. 208. Grupurile de consilieri locali sau consilieri județeni.....	689
Art. 209. Raporturile de muncă sau de serviciu deținute anterior.....	691
Art. 210. Indemnizația pentru limită de vârstă pentru primar, viceprimar, președinte al consiliului județean și vicepreședinte al consiliului județean.....	697
Art. 211. Dreptul de inițiativă în promovarea actelor administrative	701
Art. 212. Indemnizația	703
Art. 213. Dreptul la concediu.....	707
Art. 214. Concediul de odihnă.....	709
Art. 215. Alte tipuri de concediu	712
Art. 216. Transportul	715
Art. 217. Formarea profesională.....	716
Art. 218. Accesul la informații.....	718
Art. 219. Dreptul la asociere.....	721
Secțiunea a 2-a. Obligațiile aleșilor locali	724
Art. 220. Respectarea legii	724

Art. 221. Participarea la lucrările consiliului local sau ale consiliului județean și ale comisiilor de specialitate	726
Art. 222. Buna-credință și fidelitatea	728
Art. 223. Probitatea și discreția profesională	729
Art. 224. Cinstea și corectitudinea	730
Art. 225. Dispoziții privind obligațiile de informare pentru aleșii locali	732
Art. 226. Transparența activității	735
Capitolul IV. Incompatibilitățile aleșilor locali și conflictul de interese	738
Art. 227. Regimul incompatibilităților aplicabil aleșilor locali	738
Art. 228. Regimul general aplicabil conflictului de interese pentru aleșii locali	746
Art. 229. Declarația de interese și declarația de avere	752
Art. 230. Sancțiuni pentru nedepunerea declarației de avere și a declarației de interese	755
Capitolul V. Răspunderea aleșilor locali	756
Art. 231. Tipurile de răspundere a aleșilor locali	756
Art. 232. Răspunderea consilierilor locali și a consilierilor județeni	759
Art. 233. Sancțiunile disciplinare aplicabile consilierilor locali și consilierilor județeni	760
Art. 234. Avertismentul	762
Art. 235. Chemarea la ordine	763
Art. 236. Retragerea cuvântului și eliminarea din sală	764
Art. 237. Excluderea temporară de la lucrările consiliului și ale comisiei de specialitate	765
Art. 238. Aplicarea sancțiunilor	767
Art. 239. Sancțiuni aplicabile viceprimarilor și vicepreședinților consiliului județean	769
Art. 240. Răspunderea aferentă actelor administrative	772
Art. 241. Contravenții și sancțiuni	774
TITLUL VII. Alte dispoziții aplicabile administrației publice locale	776
Capitolul I. Secretarul general al unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale	776
Art. 242. Dispoziții generale aplicabile secretarului general al unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale	776
Art. 243. Atribuțiile secretarului general al unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale	780
Capitolul II. Administratorul public	785
Art. 244. Atribuțiile, numirea și eliberarea din funcție a administratorului public	785
Art. 245. Administratorul public al asociațiilor de dezvoltare intercomunitară	789
Art. 246. Regimul juridic al incompatibilităților și conflictelor de interese aplicabil administratorului public	793
Capitolul III. Inițiativa cetățenească și adunările cetățenești	796
Art. 247. Inițiativa cetățenească	796
Art. 248. Adunările cetățenești	801

PARTEA A IV-A. PREFECTUL, INSTITUȚIA PREFECTULUI ȘI SERVICIILE PUBLICE DECONCENTRATE	804
TITLUL I. Prefectul și subprefectul	804
Capitolul I. Dispoziții generale	804
Art. 249. Rolul prefectului și al subprefectului	804
Art. 250. Statutul prefectului și al subprefectului	811
Art. 251. Numirea și eliberarea din funcție a prefectului și a subprefectului	813
Capitolul II. Atribuțiile prefectului și subprefectului	818
Art. 252. Categoriile de atribuții ale prefectului	818
Art. 253. Atribuții privind asigurarea implementării la nivel local a politicilor guvernamentale și respectării ordinii publice.....	820
Art. 254. Atribuții în exercitarea rolului constituțional de conducere a serviciilor publice deconcentrate	822
Art. 255. Atribuții privind verificarea legalității.....	824
Art. 256. Atribuții de îndrumare	827
Art. 257. Atribuțiile în domeniul situațiilor de urgență	828
Art. 258. Alte atribuții	830
Art. 259. Atribuții care pot fi delegate prefectului.....	832
Art. 260. Atribuțiile subprefectului.....	834
Capitolul III. Raporturile cu alte autorități și instituții publice	835
Art. 261. Raporturile cu autoritățile administrației publice locale	835
Art. 262. Raporturile cu alte autorități publice și instituții publice.....	837
Art. 263. Întocmirea și actualizarea listei cuprinzând aleșii locali	838
Art. 264. Implicarea prefectului în activitățile de control desfășurate la nivelul județului.....	840
Capitolul IV. Structuri funcționale	841
Art. 265. Instituția prefectului.....	841
Art. 266. Îndrumarea și controlul ierarhic de specialitate asupra activității prefectilor	845
Art. 267. Colegiul prefectural.....	846
Art. 268. Cancelaria prefectului.....	848
Art. 269. Oficiile prefecturale	849
Art. 270. Atribuțiile cancelariei prefectului și ale oficiilor prefecturale	851
Capitolul V. Drepturi și îndatoriri ale prefectilor	852
Secțiunea 1. Drepturile prefectilor	852
Art. 271. Dreptul la locuință de serviciu	852
Art. 272. Dreptul la onoruri militare.....	853
Secțiunea a 2-a. Îndatoriri și interdicții ale prefectilor	854
Art. 273. Obligația de informare în situația călătoriilor în afara județului	854
Art. 274. Regimul incompatibilităților și al conflictului de interese aplicabile funcției de prefect și de subprefect.....	855
Capitolul VI. Actele și răspunderea prefectului	859
Art. 275. Regimul juridic aplicabil actelor prefectului	859
Art. 276. Răspunderea prefectului și a subprefectului	862

TITLUL II. Serviciile publice deconcentrate	863
Capitolul I. Dispoziții generale	863
Art. 277. Înființarea, organizarea și desființarea serviciilor publice deconcentrate	865
Art. 278. Atribuțiile serviciilor publice deconcentrate	867
Capitolul II. Conducerea serviciilor publice deconcentrate	868
Art. 279. Atribuțiile ministerelor și ale prefectului în relația cu serviciile publice deconcentrate	868
Art. 280. Numirea și eliberarea din funcție a conducătorilor serviciilor publice deconcentrate	870
Art. 281. Atribuțiile conducătorilor serviciilor publice deconcentrate	872
Art. 282. Actele conducătorilor serviciilor publice deconcentrate	873
Art. 283. Răspunderea conducătorilor serviciilor publice deconcentrate	874

PARTEA A V-A. REGULI SPECIFICE PRIVIND PROPRIETATEA PUBLICĂ ȘI PRIVATĂ A STATULUI SAU A UNITĂȚILOR ADMINISTRATIV-TERITORIALE	877
---	-----

TITLUL I. Exercițarea dreptului de proprietate publică a statului sau a unităților administrativ-teritoriale	877
Capitolul I. Dispoziții generale	877
Art. 284. Obiect de reglementare	877
Art. 285. Principii specifice dreptului de proprietate publică	879
Art. 286. Domeniu public	881
Art. 287. Entitățile care exercită dreptul de proprietate publică a statului sau a unităților administrativ-teritoriale	884
Art. 288. Inventarierea bunurilor din domeniul public al statului	886
Art. 289. Inventarierea bunurilor din domeniul public al unităților administrativ-teritoriale	888
Art. 290. Evidența financiar-contabilă	892
Art. 291. Acceptarea donațiilor și a legatelor	893
Capitolul II. Trecerea bunurilor în domeniul public	896
Art. 292. Trecerea unui bun din domeniul public al statului în domeniul public al unei unități administrativ-teritoriale	896
Art. 292 ¹ . Procedura de trecere a unui bun din domeniul public al statului, neînscris în cartea funciară, în domeniul public al unei unități administrativ-teritoriale	902
Art. 292 ²	904
Art. 293. Trecerea unui bun din domeniul public al unei unități administrativ-teritoriale în domeniul public al statului	906
Art. 294. Trecerea unui bun din domeniul public al unei unități administrativ-teritoriale în domeniul public al altei unități administrativ-teritoriale	907
Art. 295. Trecerea unui bun din domeniul public al unui județ în domeniul public al altui județ limitrof	910
Art. 296. Trecerea unui bun din domeniul privat în domeniul public al aceluiași titular al dreptului de proprietate	912

Capitolul III. Modalitățile de exercitare a dreptului de proprietate publică al statului sau al unităților administrativ-teritoriale	914
<i>Secțiunea 1. Dispoziții generale</i>	914
Art. 297. Stabilirea modalităților de exercitare a dreptului de proprietate publică	914
<i>Secțiunea a 2-a. Darea în administrare a bunurilor proprietate publică</i>	916
Art. 298. Prerogative	916
Art. 299. Conținutul actului prin care se constituie dreptul de administrare	919
Art. 300. Drepturi și obligații	920
Art. 300 ¹	922
Art. 301. Radierea dreptului de administrare	923
<i>Secțiunea a 3-a. Concesionarea bunurilor proprietate publică</i>	924
Art. 302. Obiectul dreptului de concesiune	924
Art. 303. Titularii dreptului de concesiune	928
Art. 304. Contractele mixte	932
Art. 305. Exercițarea dreptului de concesiune	933
Art. 306. Durata concesiunii	935
Art. 307. Redevența	938
Art. 308. Procedura administrativă de inițiere a concesiunii	940
Art. 309. Studiul de oportunitate	943
Art. 310. Conținutul caietului de sarcini	945
Art. 311. Principii pentru atribuirea contractului de concesiune de bunuri proprietate publică	947
Art. 312. Reguli generale pentru atribuirea contractului de concesiune de bunuri proprietate publică	950
Art. 313. Conținutul documentației de atribuire	953
Art. 314. Licitația	955
Art. 315. Atribuirea directă	959
Art. 316. Reguli privind oferta	963
Art. 317. Comisia de evaluare	966
Art. 318. Criteriile de atribuire a contractelor de concesiune de bunuri proprietate publică	970
Art. 319. Determinarea ofertei câștigătoare	972
Art. 320. Anularea procedurii de atribuire a contractului de concesiune de bunuri proprietate publică	978
Art. 321. Reguli privind conflictul de interese	980
Art. 322. Încheierea contractului de concesiune de bunuri proprietate publică	983
Art. 323. Neîncheierea contractului	984
Art. 324. Conținutul contractului de concesiune de bunuri proprietate publică	987
Art. 325. Drepturile și obligațiile concesionarului	991
Art. 326. Drepturile și obligațiile concedentului	996
Art. 327. Încetarea contractului de concesiune de bunuri proprietate publică	1000

Art. 328. Evidența informațiilor cu privire la desfășurarea procedurilor de concesiune și la derularea contractelor de concesiune de bunuri proprietate publică	1004
Art. 329. Exercițarea controlului	1006
Art. 330. Soluționarea litigiilor	1008
Art. 331. Sancțiuni.....	1010
Secțiunea a 4-a. Închirierea bunurilor proprietate publică	1011
Art. 332. Părțile contractului de închiriere	1011
Art. 333. Actul administrativ prin care se aprobă închirierea	1014
Art. 334. Documentația de atribuire	1017
Art. 335. Etapa de transparență	1020
Art. 336. Reguli privind oferta.....	1024
Art. 337. Protecția datelor	1028
Art. 338. Comisia de evaluare.....	1030
Art. 339. Participanții la licitația publică	1032
Art. 340. Criteriile de atribuire a contractului de închiriere	1035
Art. 341. Determinarea ofertei câștigătoare	1036
Art. 342. Anularea procedurii de licitație	1041
Art. 343. Încheierea contractului	1043
Art. 344. Neîncheierea contractului.....	1045
Art. 345. Sancțiuni.....	1049
Art. 346. Evidența documentației procedurii.....	1052
Art. 347. Drepturi și obligații	1054
Art. 348. Radierea închirierii.....	1059
Secțiunea a 5-a. Darea în folosință gratuită a bunurilor proprietate publică.....	1061
Art. 349. Conținutul actului prin care se realizează darea în folosință gratuită	1061
Art. 350. Obligații	1066
Art. 351. Alte obligații	1069
Art. 352. Sancțiuni.....	1070
Art. 353. Radierea dreptului de folosință gratuită	1072
Titlul II. Exercițarea dreptului de proprietate privată a statului sau a unităților administrativ-teritoriale	1074
Capitolul I. Dispoziții generale.....	1074
Art. 354. Domeniul privat.....	1074
Art. 355. Regimul juridic al proprietății private a statului sau a unităților administrativ-teritoriale	1083
Art. 356. Inventarierea bunurilor imobile din domeniul privat al statului	1087
Art. 357. Inventarierea bunurilor imobile din domeniul privat al unităților administrativ-teritoriale	1090
Capitolul II. Trecerea bunurilor în domeniul privat.....	1091
Art. 358. Trecerea unui bun din domeniul privat al statului în domeniul privat al unei unități administrativ-teritoriale	1091
Art. 359. Trecerea unui bun din domeniul privat al unei unități administrativ-teritoriale în domeniul privat al statului.....	1092

Cuprins

Art. 360. Trecerea unui bun din domeniul privat al unei unități administrativ-teritoriale în domeniul privat al altei unități administrativ-teritoriale	1093
Art. 361. Trecerea unui bun din domeniul public în domeniul privat al aceluiași titular al dreptului de proprietate	1094
Capitolul III. Unele reguli privind exercitarea dreptului de proprietate privată a statului sau a unităților administrativ-teritoriale	1098
Art. 362. Modalitățile de exercitare a dreptului de proprietate privată	1098
Art. 363. Reguli speciale privind procedura de vânzare a bunurilor din domeniul privat	1104
Art. 364. Excepții de la regulile privind procedura de vânzare a bunurilor din domeniul privat	1109
Art. 364 ¹	1111

TITLUL I

DISPOZIȚII GENERALE

♦ **Art. 1. Obiectul de reglementare**

(1) Prezentul cod reglementează cadrul general pentru organizarea și funcționarea autorităților și instituțiilor administrației publice, statutul personalului din cadrul acestora, răspunderea administrativă, serviciile publice, precum și unele reguli specifice privind proprietatea publică și privată a statului și a unităților administrativ-teritoriale.

(2) Prezentul cod se completează cu Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările ulterioare, precum și cu alte reglementări de drept comun aplicabile în materie.

Legislație: Constituția României (republicată în M. Of. nr. 767 din 31 octombrie 2003); Legea nr. 287/2009 privind Codul civil (republicată în M. Of. nr. 505 din 15 iulie 2011); Legea nr. 53/2003 privind Codul muncii (republicată în M. Of. nr. 345 din 18 mai 2011).

Bibliografie: D. Apostol Tofan, *Drept administrativ*, vol. I, ed. a 5-a, Ed. C.H. Beck, București, 2021, pp. 7-8; E.L. Cătană, *Drept administrativ*, ed. a 2-a, Ed. C.H. Beck, București 2021, pp. 1-26; V. Vedinaș, *Tratat teoretic și practic de drept administrativ*, vol. I, Ed. Universul Juridic, București, 2018, p. 49; V. Vedinaș, *Codul administrativ adnotat. Noutăți. Examinare comparativă. Note explicative*, ed. a 3-a, Ed. Universul Juridic, București, 2021, pp. 376-379.

Jurisprudență: CCR, dec. nr. 901/2020 (publicată în M. Of. nr. 126 din 5 februarie 2021).

COMENTARIU

Cuprins

§1. Introducere.....	15
§2. Categoriile de raporturi juridice reglementate de Codul administrativ.....	16
§3. Completarea Codului administrativ cu dispozițiile de drept comun.....	18

§1. Introducere

Codul administrativ, aprobat prin O.U.G. nr. 57/2019, reprezintă reglementarea-cadru a raporturilor juridice care iau naștere în sfera activității administrației publice. Fiind un act normativ recent, comentariile și explicațiile asupra sensului dispozițiilor acestuia sunt utile atât teoreticienilor, cât și practicienilor dreptului public.

Acest demers științific trebuie să înceapă, cum este firesc, cu Partea I a Codului administrativ, intitulată „Dispoziții generale”, care este structurată în 3 titluri:

Titlul I, intitulat identic cu Partea I, respectiv „Dispoziții generale”, cuprinde dispoziții privind obiectul de reglementare și domeniul de aplicare ale acestui act normativ, precum și unele referiri sumare la organizarea administrației publice.

Titlul II, intitulat „Definiții generale aplicabile administrației publice”, conturează sfera noțiunilor juridice cu care operează Codul administrativ.

Titlul III, intitulat „Principiile generale aplicabile administrației publice”, se referă la cele 8 principii generale care stau la baza organizării și funcționării administrației publice.

Cele 3 titluri care alcătuiesc Partea I a Codului administrativ au în total 13 articole pe care le vom analiza în continuare.

§2. Categoriile de raporturi juridice reglementate de Codul administrativ

Codul administrativ reprezintă legea-cadru care disciplinează raporturile juridice apărute în anumite domenii de activitate de interes public, la care ne vom referi în continuare.

a) Astfel, un prim domeniu îl reprezintă „*organizarea și funcționarea autorităților și instituțiilor administrației publice*”, prin care acest act normativ asigură punerea în executare a dispozițiilor constituționale privind înființarea, organizarea și funcționarea autorităților administrative (V. Vedinaș, *Tratat teoretic și practic de drept administrativ, op. cit.*, p. 49).

a.1.) În acest sens, Codul administrativ sistematizează în Partea a II-a dispoziții privind *administrația publică centrală*, începând cu Guvernul, în calitate sa de autoritate a puterii executive, care are temeiul constituțional în art. 102-115 din Constituție, și continuând cu ministerele și celelalte organe ale administrației publice centrale, prevăzute în art. 116-117 din Legea fundamentală. De asemenea, în Partea a IV-a, Codul administrativ reglementează înființarea și funcționarea structurilor din subordinea administrației publice centrale, incluzând în această categorie pe prefect, în calitate de reprezentant al Guvernului în județe, și serviciile publice deconcentrate ale administrației publice centrale (direcții județene, inspectorate județene, inspecții județene etc.), cărora Constituția le rezervă, în art. 123, doar câteva dispoziții de principiu. O altă categorie de autorități publice centrale o reprezintă autoritățile administrative autonome, prevăzute lapidar în art. 117 alin. (3) din Constituție, în privința cărora Codul administrativ cuprinde doar unele dispoziții generale, pentru că regulile de funcționare a acestora, inclusiv competențele de care dispun, sunt reglementate prin legile organice, așa cum dispune însuși textul constituțional menționat. Astfel, de exemplu, Consiliul Național al Audiovizualului este reglementat de Legea nr. 504/2002 a audiovizualului, care prevede, în art. 10 alin. (1), că acesta este „autoritate publică autonomă sub control parlamentar și garantul interesului public în domeniul comunicării audiovizuale”.

a.2.) În Titlul V al Părții a III-a, Codul administrativ reglementează organizarea și funcționarea *autorităților administrației publice locale*, adică a consiliilor locale și primarilor din comune și orașe (municipii), precum și a consiliilor județene și președinților acestora, care sunt prevăzute la nivel constituțional în dispozițiile de principiu ale art. 121 și 122 din Constituție.

a.3.) Potrivit art. 1 alin. (1) teza I C. adm., în sfera obiectului de reglementare a acestui act normativ sunt incluse și *instituțiile publice*, care se disting de autoritățile administrației publice consacrate de Constituție. Astfel, art. 5 lit. w) C. adm prevede că „*instituția publică*” reprezintă o „*structură funcțională care acționează în regim de putere publică și/sau prestează servicii publice și care este finanțată din venituri bugetare și/sau din venituri proprii, în condițiile legii finanțelor publice*”. Pornind de la

acest text legal, putem spune că instituțiile publice sunt structuri (entități) sau servicii publice înființate de autoritățile administrației publice centrale și locale, a căror organizare și funcționare intră sub incidența prevederilor Codului administrativ, în afara excepțiilor prevăzute de lege (D. Apostol Tofan, *op. cit.*, pp. 7-8). În acest sens, detaliind, art. 67 alin. (3) din acest act normativ prevede că dispozițiile sale „se aplică în mod corespunzător și celorlalte organe centrale de specialitate din subordinea Guvernului, cu excepția unor instituții de interes public a căror organizare și funcționare sunt reglementate prin legi speciale”.

b) O altă instituție juridică care intră în sfera obiectului de reglementare a Codului administrativ o reprezintă *statutul personalului din cadrul autorităților și instituțiilor publice*, care diferă în funcție de categoria din care acesta face parte. Astfel, funcționarii publici, care dețin majoritatea în cadrul acestui personal, beneficiază de un statut special de drept public, reglementat aproape exhaustiv de Codul administrativ, iar angajații, care constituie personalul contractual, dețin o pondere mult mai mică și sunt supuși regimului de dreptul muncii. În concret, statutul funcționarilor publici este reglementat detaliat în Partea a VI-a a Codului administrativ, în cadrul căreia Titlul III, rezervat personalului contractual, conține unele dispoziții speciale aplicabile acestui personal și care se completează cu dispozițiile Codului muncii (art. 367 și art. 562 C. adm.) sau cu alte dispoziții speciale care vizează personalul care își desfășoară activitatea în baza unui contract de management (V. Vedinaș, *Codul administrativ adnotat, op. cit.*, pp. 376-379).

c) O altă instituție juridică care se circumscrie sferei de reglementare a Codului administrativ o reprezintă *răspunderea administrativă*, care, potrivit art. 566 din acest cod, are trei forme: disciplinară, patrimonială și contravențională. Referitor la reglementarea acestor forme de răspundere administrativă, trebuie reținut că acest act normativ cuprinde reglementări de ansamblu numai cu privire la primele două forme ale acestei răspunderi juridice (disciplinară și patrimonială), răspunderea contravențională având o altă reglementare-cadru, respectiv O.G. nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor (publicată în M. Of. nr. 410 din 25 iulie 2001). Revenind la primele două forme de răspundere administrativă, precizăm că răspunderea disciplinară a funcționarilor publici pentru abaterile săvârșite este reglementată de Codul administrativ în art. 492-497, iar răspunderea administrativ-patrimonială pentru prejudiciile cauzate prin actele administrative nelegale își are sediul legal în art. 573-579 din acest act normativ. O altă precizare importantă este că acest act normativ cuprinde și unele reglementări dispartate cu privire la toate cele trei forme de răspundere administrativă, dar nu numai, ca, de exemplu: stabilirea sancțiunilor disciplinare aplicabile consilierilor locali și județeni pentru abaterile săvârșite de aceștia (art. 233-239) sau a sancțiunilor contravenționale aplicabile aleșilor locali pentru comiterea faptelor care constituie contravenții (art. 241), precum și unele dispoziții privind răspunderea civilă a funcționarilor publici pentru prejudiciile cauzate patrimoniului autorității sau instituției publice din care fac parte (art. 499 și art. 500).

d) În sfera obiectului de reglementare al Codului administrativ sunt incluse și *serviciile publice*, care reprezintă activități de interes general desfășurate de către structuri ale administrației publice. În concret, aceste servicii publice sunt reglementate în Partea a VIII-a a Codului administrativ, care cuprinde dispoziții referitoare la înființarea, principiile pe baza cărora funcționează și tipurile de gestiune a acestor servicii publice.

e) Codul administrativ reglementează, în Partea a V-a, regimul juridic și modalitățile de exercitare a dreptului de proprietate asupra bunurilor proprietate publică și privată a statului și unităților administrativ-teritoriale, respectiv: darea în administrare, concesiunea și darea lor în folosință gratuită instituțiilor de utilitate publică. Aceste prevederi speciale se completează cu dispozițiile art. 552-554 C. civ., referitoare la bunurile de acest gen.

§3. Completarea Codului administrativ cu dispozițiile de drept comun

În materiile pe care le reglementează, Codul administrativ reprezintă legea-cadru, dar în raport cu Codul civil și alte acte normative care constituie sfera dreptului comun, acest act normativ reprezintă o lege specială. Prin urmare, dacă nu se prevede contrariul, dispozițiile sale speciale cu privire la anumite raporturi juridice se completează cu dispozițiile Codului civil sau ale Codului muncii. De altfel, în anumite materii, Codul administrativ prevede expres că dispozițiile sale se completează cu dreptul comun, sens în care exemplificăm: art. 367, care prevede că dispozițiile din Partea a VI-a, referitoare la funcționarii publici, „se completează cu prevederile legislației muncii, precum și cu reglementările de drept comun civile, administrative sau penale, după caz”; art. 538 alin. (2), potrivit căruia dispozițiile din Titlul III al Părții a VI-a, privitoare la personalul contractual al autorităților și instituțiilor publice, „se completează cu prevederile Legii nr. 53/2003, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și cu alte legi speciale care reglementează regimul aplicabil anumitor categorii de personal sau contractului de management, după caz”.

◆ Art. 2. Autoritățile administrației publice centrale

(1) Autoritățile administrației publice centrale sunt: Guvernul, ministerele, alte organe centrale de specialitate subordonate Guvernului sau ministerelor, autoritățile administrative autonome.

(2) Organizarea și funcționarea structurilor de specialitate înființate pentru exercitarea de către Președintele României a prerogativelor care îi sunt stabilite prin Constituția României, republicată, sunt reglementate prin lege specială.

 Legislație: Constituția României (republicată în M. Of. nr. 767 din 31 octombrie 2003); Legea nr. 47/1994 privind serviciile din subordinea Președintelui României (republicată în M. Of. nr. 372 din 18 mai 2017).

 Bibliografie: A. Iorgovan, *Tratat de drept administrativ*, vol. I, ed. a 4-a, Ed. All Beck, București 2005, pp. 247-447; I. Vida, I.C. Vida, *Puterea executivă și administrația publică*, ed. a 2-a, Ed. Cordial Lex, Cluj-Napoca, 2012, pp. 5-298; D. Apostol Tofan, *Drept administrativ*, vol. I, ed. a 5-a, Ed. C.H. Beck, București, 2021, pp. 119-120.

 Jurisprudență: CCR, dec. nr. 358/2018 (publicată în M. Of. nr. 473 din 7 iunie 2018); CCR, dec. nr. 875/2018 (publicată în M. Of. nr. 1093 din 21 decembrie 2018).

§1. Autoritățile administrației publice centrale supuse reglementării Codului administrativ.....	19
§2. Reglementarea specială a structurilor de specialitate ale Președintelui României.....	20

§1. Autoritățile administrației publice centrale supuse reglementării Codului administrativ

Dispozițiile art. 2 C. adm. fac distincție între autoritățile din sfera puterii executive a statului și administrației publice centrale care formează obiect de reglementare al acestui act normativ și celelalte autorități din cadrul aceleiași puteri publice a statului a căror organizare și funcționare sunt reglementate prin legi speciale.

a) În ceea ce privește organele puterii executive, acest articol de lege se referă, în primul său alineat, doar la Guvern, excluzând din obiectul de reglementare al Codului administrativ pe Președintele României, deși și acesta face parte din puterea executivă a statului, fiind unanim recunoscut faptul că în țara noastră există un executiv bicefal. Rațiunea unei astfel de opțiuni este justificată având în vedere că, potrivit art. 102 alin. (1) din Constituție, Guvernul „exercită conducerea generală a administrației publice” și are ponderea atribuțiilor în acest domeniu, în timp ce Președintele României are doar unele atribuții care se circumscriu sferei puterii executive și administrației publice, celelalte atribuții ale sale fiind exercitate în raporturile constituționale pe care le are cu alte autorități publice ale statului. Astfel, în ceea ce privește prima categorie de atribuții, art. 87 alin. (1) din Constituție prevede că „Președintele României poate lua parte la ședințele Guvernului în care se dezbate probleme de interes național privind politica externă, apărarea țării, asigurarea ordinii publice și, la cererea primului-ministru, în alte situații”. În continuare, același articol constituțional prevede, în alin. (2), că, în aceste situații, „Președintele României prezidează ședințele Guvernului la care participă”. În ceea ce privește celelalte atribuții ale Președintelui României prevăzute de Constituție, putem exemplifica: încheierea de tratate internaționale [art. 91 alin. (1)], îndeplinirea funcțiilor de comandant al forțelor armate și de președinte al Consiliului Suprem de Apărare a Țării [art. 92 alin. (1)], instituirea stării de asediu sau a stării de urgență în întreaga țară ori în unele unități administrativ-teritoriale [art. 93 alin. (1)] etc. (D. Apostol Tofan, *op. cit.*, pp. 119-120).

Având în vedere importanța politică și socială a ansamblului atribuțiilor Președintelui României, statutul acestei autorități publice este reglementat prin însăși Legea fundamentală, iar organizarea și funcționarea structurilor de specialitate înființate pentru exercitarea prerogativelor sale constituționale și legale sunt reglementate prin legi speciale care se integrează dreptului constituțional.

b) În ceea ce privește autoritățile administrației publice centrale a căror organizare și funcționare intră sub incidența Codului administrativ, art. 2 alin. (1) din acest act normativ preia dispozițiile art. 116 și 117 din Constituție, care prevăd că autoritățile administrației publice centrale sunt ministerele și celelalte organe centrale înființate în subordinea Guvernului sau a ministerelor, precum și autoritățile administrative autonome înființate la nivel central. Constituirea (înființarea), funcționarea, competențele și actele acestor autorități publice sunt reglementate în Partea a II-a a Codului administrativ.

§2. Reglementarea specială a structurilor de specialitate ale Președintelui României

Potrivit art. 2 alin. (2) C. adm., structurile de specialitate ale Președintelui României sunt supuse unor reglementări speciale, altele decât Codul administrativ, această opțiune a legiuitorului fiind determinată de faptul că, deși șeful statului reprezintă una dintre autoritățile puterii executive (alături de Guvern), acesta reprezintă, cu preponderență, o instituție de drept constituțional. Această realitate juridică a determinat legiuitorul să scoată de sub incidența Codului administrativ structurile de specialitate înființate pentru exercitarea prerogativelor Președintelui României a căror organizare și funcționare sunt reglementate prin legi speciale. În acest sens a fost adoptată Legea nr. 47/1994 privind serviciile din subordinea Președintelui României, care prevede, în art. 1, că „Pentru exercitarea de către Președintele României a prerogativelor care îi sunt stabilite prin Constituția României și alte legi se organizează și funcționează Administrația prezidențială, instituție publică cu personalitate juridică (...)”, prin care „se înțelege serviciile publice aflate la dispoziția Președintelui României, pentru îndeplinirea atribuțiilor sale”.

◆ Art. 3. Autoritățile administrației publice locale

Autoritățile administrației publice locale sunt: consiliile locale, primarii și consiliile județene.

 Legislație: Constituția României (republicată în M. Of. nr. 767 din 31 octombrie 2003).

 Bibliografie: A. Iorgovan, *Tratat de drept administrativ*, vol. I, ed. 4, Ed. All Beck, București 2005, pp. 460-463; I. Vida, I.C. Vida, *Puterea executivă și administrația publică*, ed. a 2-a, Ed. Cordial Lex, Cluj-Napoca, 2012, pp. 304-413; E.L. Cătană, *Drept administrativ*, ed. a 2-a, Ed. C.H. Beck, București 2021, pp. 75-194.

 Jurisprudență: ICCJ (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept), dec. nr. 12/2015 (publicată în M. Of. nr. 773 din 16 octombrie 2015).

COMENTARIU

Cuprins

§1. Aspecte generale privind autoritățile administrației publice locale	20
§2. Distincția dintre consiliile locale și consiliile județene	21

§1. Aspecte generale privind autoritățile administrației publice locale

Dispozițiile sumare ale art. 3 C. adm. se referă, în mod distinct, la autoritățile administrației publice locale a căror constituire, organizare și funcționare sunt supuse reglementării acestui act normativ, în Partea a III-a, în consens cu dispozițiile art. 120-122 din Constituție, referitoare la aceste autorități publice. Această distincție este necesară întrucât între cele două sisteme administrative, a căror coexistență într-un stat de drept și democratic este indispensabilă, există deosebiri esențiale în ceea ce privește rolul acestora, modul de constituire a organelor de conducere și natura raporturilor juridice

dintre acestea. Astfel, în timp ce administrația publică centrală reprezintă interesele generale ale statului, administrația publică locală reprezintă interesele unităților administrativ-teritoriale, în acord cu interesele generale, fiind expresia administrației publice descentralizate, specifică statului democratic. De asemenea, sistemul administrației publice locale are autorități proprii de conducere, respectiv consiliile locale, în calitate de autorități deliberative (care adoptă hotărâri, cu respectarea legii, în problemele de interes local), și primarii, în calitate de autorități executive (care pun în executare hotărârile consiliilor locale), constituite, prin alegeri directe, în comune și orașe (municipii). În mod similar, sunt constituite, la nivelul județelor, consiliile județene, în calitate de autorități deliberative, și președinții consiliilor județene, în calitate de autorități executive. O altă deosebire importantă între cele două sisteme ale administrației publice constă în natura raporturilor juridice existente între autoritățile publice care compun fiecare sistem administrativ. Astfel, autoritățile administrației publice centrale și serviciile lor deconcentrate sunt organizate pe baza principiului subordonării ierarhice, în timp ce autoritățile administrației publice locale sunt organizate și funcționează pe baza principiului autonomiei locale, între acestea din urmă autorități neexistând raporturi de subordonare, ci doar raporturi de colaborare (A. Iorgovan, *op. cit.*, pp. 460-463).

§2. Distincția dintre consiliile locale și consiliile județene

Consiliile locale sunt autorități publice deliberative constituite în comune și orașe (municipii), care au inițiativă și hotărâsc, în condițiile legii, în toate problemele de interes local, cu excepția celor care sunt date prin lege în competența altor autorități ale administrației publice locale sau centrale [art. 106 coroborat cu art. 129 alin. (1) C. adm.], iar consiliul județean este autoritatea deliberativă a administrației publice locale pentru coordonarea activității consiliilor comunale, orașenești și municipale, în vederea realizării serviciilor publice de interes județean [art. 107 alin. (1) coroborat cu art. 170 alin. (1) C. adm.]. Astfel, pe lângă atribuțiile prevăzute expres în art. 173 C. adm., similare atribuțiilor consiliilor locale, dar adaptate la nivelul județului (înființarea, organizarea și funcționarea aparatului de specialitate al consiliului județean, ale instituțiilor publice de interes județean și ale societăților și regiilor autonome de interes județean, administrarea domeniului public și privat al județului, aprobarea bugetului județului, adoptarea de strategii, prognoze și programe de dezvoltare economico-socială și de mediu a județului etc.), consiliile județene realizează și coordonarea activității consiliilor locale pentru realizarea serviciilor publice de interes județean, precum: servicii de transport călători, servicii de aducțiune apă potabilă, depozite ecologice pentru deșeuri menajere și alte servicii de care beneficiază deopotrivă mai multe unități administrativ-teritoriale. Această coordonare din partea consiliilor județene constă în acordarea de consultanță de specialitate (tehnică, juridică, economică) pentru adoptarea de hotărâri convergente de către consiliile locale din unitățile administrativ-teritoriale beneficiare pentru suportarea costurilor înființării serviciilor, adaptarea conduitei cetățenilor la cerințele noilor servicii, aprobarea tarifelor de utilizare a serviciilor respective etc.

◆ Art. 4. Domeniul de aplicare

Prezentul cod se aplică în activitatea autorităților și instituțiilor administrației publice, în raporturile dintre autoritățile și instituțiile administrației publice, precum și în raporturile acestora cu alte subiecte de drept public sau privat.